

Załącznik do uchwały Nr XVI/70/2016
Rady Powiatu w Radzynie Podlaskim
z dnia 17 marca 2016

***POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2016 - 2026***

Radzyń Podl. 2016

Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

1	Wstęp.....	2
2	Cel operacyjny I	3
	Pomoc osobom niepełnosprawnym w poprawie jakości życia, w rozwijaniu świadomości społecznej oraz w rozwiązywaniu występujących problemów	3
3	Cel operacyjny II	5
	Likwidacja barier funkcjonalnych w środowisku osób niepełnosprawnych.....	5
4	Cel operacyjny III.....	7
	Profilaktyka i edukacja zdrowotna w zakresie przeciwdziałania niepełnosprawności	7
5	Cel operacyjny IV	9
	Współpraca i integracja podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne	9
6	Zakładane rezultaty realizacji programu	11
7	Zagrożenia dla realizacji zadań ujętych w programie	12

1 WSTĘP

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Nie jest ona jedynie rozumiana jako rezultat choroby czy uszkodzenia ciała, ale stanowi wynik napotkanych w środowisku barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych stanowiące przeszkody uniemożliwiają osobom niepełnosprawnym korzystanie w pełni ze swoich praw i pozbawiają możliwości swobodnego funkcjonowania w środowisku. Specyfikacja oczekiwań i potrzeb osób niepełnosprawnych wymaga inicjowania i realizowania wielu działań, które stworzą im warunki do rozwoju, zmotywują do aktywności oraz zwiększą szansę na pełnoprawne funkcjonowanie w środowisku.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych są zadaniem ogólnospołecznym oraz ważnym elementem polityki państwa, która jest skierowana na minimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz zaspokajanie potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia.

Osoby niepełnosprawne wciąż nie są traktowane, jako pełnosprawni obywatele. Na co dzień mamy do czynienia z przejawami dyskryminacji w zakresie opieki medycznej, edukacji, zatrudnieniu i innych dziedzin życia społecznego. Rozpoznanie i zdiagnozowanie potrzeb osób niepełnosprawnych, a także podejmowanie działań mających na celu wyeliminowanie przeszkód utrudniających osobom niepełnosprawnym aktywny udział w życiu społecznym, zapobiega marginalizacji i wykluczeniu społecznemu tej grupy osób.

Mając na uwadze dobro osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radzynie Podlaskim podjęło inicjatywę opracowania niniejszego dokumentu.

Jest on również kontynuacją i rozwinięciem wcześniej podjętych przez powiat działań na rzecz osób niepełnosprawnych, między innymi programu obowiązującego w latach 2005-2015.

Podstawę prawną opracowania stanowi art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U.z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

Program ma na celu zminimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz umożliwienie zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia.

2 CEL OPERACYJNY I

POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM W POPRAWIE JAKOŚCI ŻYCIA, W ROZWIJANIU ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ ORAZ W ROZWIĄZYWANIU WYSTĘPUJĄCYCH PROBLEMÓW

Uzasadnienie wyboru celu:

Uczestnictwo w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce w dużej mierze decyduje o jakości życia i rozwoju ludzi niepełnosprawnych oraz ich integracji z otaczającym środowiskiem. Aktywna działalność i sukcesy odnoszone przez osoby niepełnosprawne przełamują bariery i likwidują społeczny ostracyzm przyczyniając się do budowy otwartego, tolerancyjnego społeczeństwa.

Cele szczegółowe:

1. Współorganizowanie wraz z powiatem imprez dla osób niepełnosprawnych.
2. ***Umieszczanie dokładnej informacji dla osób niepełnosprawnych na materiałach promujących imprezy kulturalne , oświatowe, sportowe i inne (np. bezpłatny wstęp, warunki techniczne itp.).***
3. Promowanie informacji o możliwości dofinansowania ze środków PFRON sportu, kultury, turystyki i rekreacji dla osób niepełnosprawnych.
4. Aktywizacja środowiska lokalnego na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym.
5. Opracowanie, publikacja i rozpowszechnianie pakietu informacyjnego nt:
adresów instytucji świadczących pomoc osobom niepełnosprawnym na terenie powiatu, możliwości i sposobów otrzymania pomocy, praw osób niepełnosprawnych i możliwości ich egzekwowania, istniejących i działających grup wsparcia, służb pośrednictwa pracy, organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

6. Wczesna interwencja i podjęcie działań w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym związanym z nagłym pojawieniem się niepełnosprawności.
7. Aktywizacja organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. liczba uczestniczących osób niepełnosprawnych i imprez o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjno-turystycznym;
2. liczba osób korzystających z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych;
3. ilość kampanii informacyjnych, szkoleń i warsztatów oraz uczestniczących w nich osób;
4. liczba osób niepełnosprawnych objętych świadczeniami pomocy społecznej; liczba wolontariuszy

Partnerzy

- 1 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 2 Powiatowy Urząd Pracy,
- 3 Samorząd powiatowy i samorządy gminne,
- 4 Ośrodki Pomocy Społecznej,
- 5 Przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- 6 Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- 7 Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego,
- 8 Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.
- 9 Policja,
- 10 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- 11 Lubelski Urząd Wojewódzki – Wydział Polityki Społecznej

Źródła finansowania programu.

- 1 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 2 Urząd Marszałkowski,
- 3 Lubelski Urząd Wojewódzki – Wydział Polityki Społecznej

4 Samorząd gminny i powiatowy

Oczekiwane efekty

- 1** integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym,
- 2** wyrównanie szans w zakresie możliwości spędzania wolnego czasu, m.in. zapewnienie dostępu do obiektów kulturalnych, sportowych i wypoczynkowych,
- 3** umiejętność samodzielnego życia i egzekwowania swoich praw,
- 4** podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 5** umiejętność radzenia sobie z ograniczeniami spowodowanymi niepełnosprawnością,
- 6** podniesienie poziomu świadomości społecznej osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- 7** wytworzenie poczucia własnej wartości,
- 8** zmniejszenie poczucia bezradności, zapobieganie patologiom wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- 9** zapobieganie sytuacjom kryzysowym związanym z nagłym powstaniem niepełnosprawności.

3 CEL OPERACYJNY II

***LIKWIDACJA BARIER FUNKCJONALNYCH
W ŚRODOWISKU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH***

Uzasadnienie wyboru celu:

Ważne jest tworzenie warunków życia, w których osoby niepełnosprawne będą miały możliwość włączenia się lub całkowitego powrotu do czynnego życia w społeczeństwie. Istotne jest podejmowanie działań zmierzających do usuwania barier architektonicznych, które uniemożliwiają oraz utrudniają osobom niepełnosprawnym normalne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Cele szczegółowe.

- 1 Egzekwowanie, na etapie projektowania i realizacji, dostępności dla osób niepełnosprawnych nowobudowanych i modernizowanych obiektów w powiecie.
- 2 Obniżenie krawężników, naprawa chodników oraz dostosowanie przejść (w tym oświetlenie) dla niepełnosprawnych pieszych i poruszających się na wózkach inwalidzkich, założenie poręczy przy schodach.
- 3 Wytyczenie przed budynkami użyteczności publicznej kolejnych miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych interesantów.
- 4 Likwidacja barier architektonicznych (budowa podjazdów, poszerzanie drzwi wejściowych, przystosowanie toalet, założenie poręczy) w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.
- 5 Likwidacja barier w komunikowaniu się i transportowych.
- 6 Stworzenie dostępu do szeroko rozumianej rehabilitacji zawodowej i społecznej.
- 7 Propagowanie informacji nt. możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON: na likwidację barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
- 8 Promowanie form aktywnej integracji.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- 1 liczba obiektów użyteczności publicznej pozbawionych barier;
- 2 liczba mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- 3 liczba osób i instytucji, które skorzystają z dofinansowań na te cele
- 4 liczba utworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych

Partnerzy

- 1 PFRON,
- 2 Dyrektorzy szkół,
- 3 Samorządy gminne

Źródła finansowania zadania.

- 1 PFRON,
- 2 Samorząd powiatowy i samorządy gminne

Oczekiwane efekty

1. przystosowanie otoczenia do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez udostępnienie do budynków, ciągów pieszych umożliwiających osobom niepełnosprawnym samodzielne poruszanie się,
2. stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do samodzielnego życia w środowisku,
3. ułatwienie osobom niepełnosprawnym korzystanie z dóbr kultury,
4. umożliwienie osobom niepełnosprawnym wyjścia z izolacji społecznej,
5. zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

4 CEL OPERACYJNY III

PROFILAKTYKA I EDUKACJA ZDROWOTNA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Uzasadnienie wyboru celu:

Profilaktyka zdrowotna obejmuje wielorakie działania mające wpływ na poprawę stanu zdrowia. Podejmowanie działań profilaktycznych może być skierowane do osób zdrowych, z grupy ryzyka zachorowalności lub chorych, w tym także niepełnosprawnych.

Profilaktyka zdrowotna w zakresie przeciwdziałania zachorowaniom oraz życia z niepełnosprawnością, stanowi istotny czynnik zmierzający do świadomego zapobiegania niepełnosprawności, znacznego ograniczenia przyczyn niepełnosprawności oraz poprawy komfortu życia osób niepełnosprawnych.

Niezbędne staje się więc podejmowanie wszystkich możliwych działań zmierzających do poprawy obecnych warunków życia osób niepełnosprawnych oraz zapobiegania występowania niepełnosprawności będących skutkiem występowania wielu chorób.

Cele szczegółowe:

- 1 Gromadzenie danych dotyczących przyczyn występowania niepełnosprawności wśród mieszkańców powiatu radzyńskiego.

- 2 Inicjowanie działań zmierzających do edukacji społeczeństwa powiatu w zakresie propagowania zdrowego stylu życia.
- 3 Wspieranie kampanii informacyjnych dotyczących osób niepełnosprawnych.
- 4 Podejmowanie działań w obszarze opieki medycznej, mających na celu wczesną interwencję i leczenie, m.in. propagowanie badań profilaktycznych.
- 5 Zwiększanie dostępu do usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych dla osób niepełnosprawnych: zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze, zakłady leczniczo – opiekuńcze, domy pomocy społecznej.
- 6 Szkolenie kadry niepublicznych i publicznych zakładów opieki zdrowotnej w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. monitorowanie liczby osób niepełnosprawnych;
2. liczba kampanii dotyczących profilaktyki zdrowotnej;
3. liczba realizowanych programów profilaktycznych;
4. liczba publikacji w środkach masowego przekazu;
5. liczba szkoleń pracowników zakładów opieki zdrowotnej.

Partnerzy

- 1 PFRON,
- 2 Dyrektorzy szkół,
- 3 Dyrektor szpitala,
- 4 Samorządy gminne

Źródła finansowania:

1. Samorząd powiatowy i samorządy gminne
2. Zakłady Opieki Zdrowotnej;

Oczekiwane efekty:

- 1 zwiększenie świadomości społecznej i wiedzy dotyczącej niepełnosprawności;
- 2 zintegrowanie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej, w tym również w kontekście występowania niepełnosprawności.

5 CEL OPERACYJNY IV

WSPÓŁPRACA I INTEGRACJA PODMIOTÓW WSPIERAJĄCYCH OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

Uzasadnienie wyboru celu:

Realizacja zadań w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych wymaga współpracy i integracji podmiotów działających w tym obszarze. Niniejszy program zakłada zatem konieczność prowadzenia dialogu społecznego rozumianego jako zaangażowanie w proces konsultacji, dyskusji, negocjacji wszystkich podmiotów zainteresowanych kwestią niepełnosprawności. Dialog społeczny analizowany w kategoriach niepełnosprawności sprowadza się więc do negocjowania przez szeroko rozumianą grupę osób niepełnosprawnych (obok samych osób niepełnosprawnych znajdują się w niej także m.in. mniej lub bardziej sformalizowani sympatycy, organizacje ich wspierające, pracodawcy oraz rzecznicy i pełnomocnicy osób niepełnosprawnych przy różnych instytucjach) określonych interesów w wybranych segmentach życia społecznego. Innymi słowy, dialog społeczny na temat kwestii związanych z niepełnosprawnością polega na wzmocnieniu partycypacji, przynajmniej na poziomie procesów komunikacyjnych, osób niepełnosprawnych w newralgicznych dla ich funkcjonowania kwestiach.

Cele szczegółowe

1. Integracja działań podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne .
2. Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne poprzez inicjowanie wspólnych spotkań w celach informacyjnych, doradczych i inicjatywnych.
3. Upowszechnianie, wdrażanie modelowych rozwiązań dotyczących współpracy w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych.

4. Współpraca jednostek samorządu powiatowego oraz instytucji wsparcia osób niepełnosprawnych z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych poprzez konsultowanie i wypracowywanie wspólnych stanowisk.
5. Inicjowanie spotkań, konferencji służących integracji podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne
6. Prezentowanie działalności organizacji pozarządowych podczas wizyt studyjnych, konferencji, imprez, spotkań merytorycznych,
7. Promowanie realizowanych wspólnych przedsięwzięć poprzez media w celu kształtowania wolnego od stereotypów wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. liczba działań nakierowanych na współpracę powiatu z organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne,
2. liczba działań nakierowanych na upowszechnianie, wdrażanie modelowych rozwiązań dotyczących współpracy w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych,
3. liczba działań nakierowanych na współpracę jednostek samorządu powiatowego oraz instytucji wsparcia osób niepełnosprawnych z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych poprzez konsultowanie i wypracowywanie wspólnych stanowisk.

Partnerzy:

1. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
2. Warsztaty terapii zajęciowej
3. Ośrodki Pomocy Społecznej

Źródło finansowania:

1. Samorząd powiatowy i samorządy gminne,
2. Środki pozyskane z funduszy zewnętrznych (rządowych, pozarządowych, programów celowych),
3. Fundusze Unii Europejskiej

Oczekiwane efekty:

1. Współpraca i integracja podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne .
2. Zintegrowanie działań dot. wspierania osób niepełnosprawnych,

3. Upowszechnianie i wdrożenie modelowych rozwiązań dotyczących współpracy w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych.
4. Zaangażowanie mediów w celu kształtowania wolnego od stereotypów wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie.
5. Zwiększenie ilości spotkań, konferencji służących integracji podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne.

Adresaci programu:

1. mieszkańcy powiatu radzyńskiego
2. osoby niepełnosprawne,
3. rodziny osób niepełnosprawnych,
4. przedstawiciele organizacji pozarządowych,
5. instytucje zajmujące się osobami niepełnosprawnymi.

6 ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zapobieganie marginalizacji osób niepełnosprawnych.
2. Zwiększenie znajomości problemów osób niepełnosprawnych wśród społeczności lokalnej.
3. Podniesienie akceptacji społecznej dla osób niepełnosprawnych.
4. Ułatwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego funkcjonowania.
5. Ułatwienie dostępu do rehabilitacji zawodowej i społecznej.
6. Zwiększenie dostępu do obiektów użyteczności publicznej.
7. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem ludzi aktywnych zawodowo oraz poprawienie sytuacji materialnej osób zdolnych do pracy poprzez aktywizację zawodową.
8. Zintegrowanie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej, w tym również w kontekście występowania niepełnosprawności.

7 ZAGROŻENIA DLA REALIZACJI ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE

1. Niekorzystne zmiany prawne dotyczące osób niepełnosprawnych.
2. Ograniczone świadczenia dla osób niepełnosprawnych.
3. Ograniczanie wsparcia finansowego pomocy społecznej.
4. Obarczanie samorządów lokalnych kolejnymi zadaniami w nieproporcjonalnej wielkości w stosunku do wysokości przekazywanych z budżetu środków.
5. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych.
6. Brak rozwiązań systemowych, w zakresie zwalczania bezrobocia, w tym również osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy.
7. Brak dostatecznych środków finansowych na realizację programów pomocy społecznej.
8. Izolowanie osób niepełnosprawnych.
9. Zbyt niski poziom świadomości społecznej na temat niepełnosprawności.
10. Niedofinansowanie służby zdrowia.
11. Negatywne postawy wobec osób niepełnosprawnych.
12. Brak poradnictwa specjalistycznego.